

Giải câu 1 trang 119, 120 vở bài tập Tiếng Việt lớp 5

a) Viết vào bảng phân loại các từ trong khổ thơ sau đây theo cấu tạo của chúng. Biết rằng các từ đã được phân cách với nhau bằng dấu gạch xiên.

Hai/ cha con/ bước/ đi/ trên/ cát/

Ánh/ mặt trời/ rục rờ/ biển/ xanh/

Bóng/ cha/ dài/ lênh khênh/

Bóng/ con/ tròn/ chắc nịch./

b) Tìm thêm ví dụ minh họa cho các kiểu cấu tạo từ (mỗi kiểu thêm 3 ví dụ), rồi ghi vào bảng phân loại.

Từ	Từ đơn	Từ phức
		Từ ghép Từ láy

a) Từ trong khổ thơ

b) Từ tìm thêm

Đáp án:

Từ	Từ đơn	Từ phức	
		Từ ghép	Từ láy
a) Từ trong khổ thơ	hai, bước, đi, tròn, trên, cát, ánh, biển, xanh, bóng, cha, dài, con, tròn	cha con, mặt trời, chắc nịch	rục rờ, lênh khênh
b) Từ tìm thêm	mẹ, con, hát, ru, nhớ	tổ quốc, quê hương, công cha	bụ bẫm, lộng lẫy, long lanh

Giải câu 2 trang 119, 120 vở bài tập Tiếng Việt lớp 5

Các từ in đậm trong mỗi nhóm dưới đây quan hệ với nhau như thế nào? (Đó là những từ đồng nghĩa, đồng âm hay một từ nhiều nghĩa?) Đánh dấu (+) vào ô trống thích hợp trong bảng dưới đây:

Ví dụ	Từ đồng nghĩa	Từ nhiều nghĩa	Từ đồng âm
--------------	----------------------	-----------------------	-------------------

a) **đánh** cờ

đánh giặc

đánh trống

b) **trong** veo

êm đềm, êm ái, êm dịu, êm ấm.

Nhà văn chọn 3 từ in đậm (tinh ranh, dăng, êm đềm) nói trên mà không chọn những từ đồng nghĩa với nó vì:

- Không thể thay thế tinh ranh bằng những từ khác vì tinh ranh dùng để chỉ vừa khôn, vừa nghịch nhưng nghiêng về nghịch nhiều hơn. Cũng không thể dùng “khôn ngoan” vì nghiêng về “khôn” nhiều hơn, còn “ranh mãnh, ranh ma” cũng không được dùng chỉ khôn, tuy nhiên lại không ngoan.

- Từ dăng dùng đúng nhất vì nó có thể hiện cách cho rất trân trọng, thanh nhã...

- Từ êm đềm dùng đúng nhất vì nó vừa diễn tả cảm giác dễ chịu của cơ thể, vừa diễn tả cảm giác dễ chịu về tinh thần của con người.

Giải câu 4 trang 119, 120 vở bài tập Tiếng Việt lớp 5

Điền từ trái nghĩa thích hợp với mỗi chỗ trống trong các thành ngữ, tục ngữ sau:

- a) Có mới nói
- b) Xấu góc, nước sơn.
- c) Mạnh dùng sức, dùng mưu.

Đáp án:

- a) Có mới nói cũ.
- b) Xấu gỗ, tốt nước sơn.
- c) Mạnh dùng sức, yếu dùng mưu.